

POSTANOWIENIE

Dnia 22 listopada 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Zbigniew Kapiński (przewodniczący, sprawozdawca)
SSN Igor Zgoliński
SSN Adam Roch

w sprawie skazanego **M. K.**
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 22 listopada 2023 r.,
kasacji Rzecznika Praw Obywatelskich
od postanowienia Sądu Okręgowego w Szczecinie
z dnia 23 maja 2019 r., IV Kz 506/19,
utrzymującego w mocy zarządzenie upoważnionego sędziego
z dnia 19 marca 2019 r., V K 1096/17 o odmowie przyjęcia apelacji
na podstawie art. 537 § 1 i 2 *in principio* w zw. z art. 535 § 5 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

- 1) uchylić postanowienie Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 23 maja 2019 r., IV Kz 506/19 i sprawę zażalenia na zarządzenie upoważnionego sędziego z dnia 19 marca 2019 r., V K 1096/17 przekazać Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym;**
- 2) wydatkami postępowania kasacyjnego obciążyć Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

W dniu 14 listopada 2018 r. zostało doręczone oskarżonemu M. K. uzasadnienie wyroku Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z dnia 8 maja 2018 r., V K 1096/17. Następnie, w dniu 26 listopada 2018 r. oskarżony M. K. złożył wniosek o wyznaczenie mu obrońcy z urzędu celem sporządzenia apelacji w sprawie. Zarządzeniem z dnia 9 stycznia 2019 r. wyznaczono oskarżonemu obrońcę. O wyznaczeniu do obrony oskarżonego M. K. adw. M. C. został zawiadomiony przesyłką doręczoną w dniu 15 stycznia 2019 r. Przesyłka zawierała jedynie odpis zarządzenia. W dniu 17 stycznia 2019 r. obrońca złożył wniosek o doręczenie mu wyroku wraz z uzasadnieniem. Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczone zostały adw. M. C. w dniu 30 stycznia 2019 r. W dniu 13 lutego 2019 r., obrońca oskarżonego złożył apelację od wyroku z dnia 8 maja 2018 r., zaskarżając powyższe rozstrzygnięcie w całości na korzyść oskarżonego M. K.. Zarządzeniem upoważnionego sędziego w V Wydziale Karnym Sądu Rejonowego Szczecin - Centrum w Szczecinie z dnia 19 marca 2019 r., V K 1096/17, odmówiono przyjęcia apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego w dniu 13 lutego 2019 r. W uzasadnieniu zarządzenia wskazano, że 14-dniowy termin do wniesienia apelacji (liczony od daty doręczenia oskarżonemu uzasadnienia wyroku, tj. 14 listopada 2018 r.) upłynął. Natomiast wyznaczenie obrońcy z urzędu w dniu 9 stycznia 2019 r. i doręczenie mu odpisu wyroku nie otwierało odrębnego 14-dniowego terminu do wniesienia apelacji, bowiem termin biegł od daty doręczenia orzeczenia z uzasadnieniem dla oskarżonego, czyli od dnia 14 listopada 2018 r. Dodatkowo wskazano, że pismo obrońcy nie zawierało wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji.

Zażalenie na to zarządzenie wniósł oskarżony, a także jego obrońca. W uzasadnieniu zażaleń zarówno oskarżony, jak i obrońca, zakwestionowali zasadność odmowy przyjęcia apelacji (zarzut naruszenia art. 429 § 1 k.p.k.), wadliwość liczenia terminu do jej wniesienia, oraz podkreślano niezależność uprawnień obrońcy i oskarżonego do wniesienia środków odwoławczych.

Sąd Okręgowy w Szczecinie, po rozpoznaniu wniesionego zażalenia, postanowieniem z dnia 23 maja 2019 r., IV Kz 506/19, utrzymał w mocy zaskarżone zarządzenie.

Od powyższego postanowienia kasację na korzyść skazanego wniósł Rzecznik Praw Obywatelskich, zaskarżając orzeczenie w całości. Postanowieniu skarżący zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie prawa procesowego, tj. art. 433 § 2 k.p.k., poprzez przeprowadzenie wadliwej kontroli odwoławczej i nienależyte rozpoznanie podniesionego zarzutu naruszenia prawa procesowego, tj. art. 429 § 1 k.p.k., a następnie utrzymanie w mocy zarządzenia o odmowie przyjęcia apelacji obrońcy oskarżonego jako wniesionej po terminie, podczas gdy obrońca z urzędu, wyznaczony do określonej czynności w postaci sporządzenia apelacji, złożył apelację z zachowaniem wymogów określonych w art. 445 § 1 k.p.k., tj. w terminie 14 dni od doręczenia mu odpisu wyroku wraz z uzasadnieniem. Podnosząc ten zarzut, Rzecznik wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Szczecinie do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Rzecznika Praw obywatelskich okazała się oczywiście zasadna, co pozwoliło na jej rozpoznanie na posiedzeniu bez udziału stron w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Stosownie do art. 445 § 1 k.p.k., termin do wniesienia apelacji wynosi 14 dni i biegnie dla każdego uprawnionego od daty doręczenia mu wyroku z uzasadnieniem. Strona, która nie jest reprezentowana przez obrońcę może, działając w trybie art. 78 § 1 w zw. z § 1 a k.p.k., złożyć wniosek o wyznaczenie mu obrońcy celem sporządzenia i podpisania apelacji. Trafnie wskazuje się w kasacji, a czego nie dostrzeżono w zaskarżonym postanowieniu (a także poprzedzającym go zarządzeniu o odmowie przyjęcia apelacji), że w wypadku uwzględnienia wniosku o wyznaczenie obrońcy celem dokonania określonej czynności procesowej, termin do wniesienia apelacji dla przedstawiciela procesowego strony biegnie od daty doręczenia zarządzenia o tym wyznaczeniu (por. motywy uchwały Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2016 r., I KZP 4/16, OSNKW 2016, z. 10, poz. 65, która tylko częściowo – z uwagi na zmianę stanu prawnego – utraciła na aktualności; zob. także D. Świecki (w:) D. Świecki (red.), *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, LEX/el. 2023, teza 1 do art. 445).

Skoro w niniejszej sprawie wyznaczony oskarżonemu obrońca do czynności procesowej sporządzenia i podpisania apelacji, któremu wyrok z uzasadnieniem doręczono w dniu 30 stycznia 2019 r., a apelacja wniesiona została w dniu 13 lutego 2019 r., to brak jest normatywnych podstaw do przyjęcia, że środek odwoławczy został wniesiony z przekroczeniem 14-dniowego terminu zawitego.

O wydatkach postępowania kasacyjnego orzeczono stosownie do art. 638 kpk

Mając na uwadze powyższe, orzeczono jak na wstępie.

[SOP]

[ał]